

آموزش نکته به نکته دروس

کنکور کامپیووتر

فنی حرفه‌ای - کاردانش

(۱) سیستم عامل ۱ و ۲

(۲) مبانی کامپیووتر

(۳) سخت افزار

(۴) شبکه‌های رایانه‌ای

(۵) بانک اطلاعاتی

(۶) ریاضی ۳ (پودمانی)

(۷) برنامه‌سازی ۱ و ۲ و ۳ (سی‌شارپ)

۲۰۱۰۸

کاردانی پیوسته

تهییه و تدوین

مهندس علی یگانه

سیرشناسه	- ۱۳۵۷	یگانه، علی
عنوان و پدیدآور		آموزش نکته به نکته دروس کنکور کامپیوتر / فنی حرفه‌ای و کارداش... کارданی
مشخصات نشر	۱۳۹۹	پیوسته: مبانی کامپیوتر، سیستم عامل (۱) و (۲) ..... تهیه و تدوین علی یگانه.
مشخصات ظاهری	۳۴۸ ص: مصور، جدول.	تهران: اندیشه عصر فارابی،
شابک	۹۷۸ - ۰۸ - ۵۳۴۰ - ۶۰۰	: ۲ -
وضعیت فهرست‌نویسی	فیبا	
موضوع	عنوان دیگر: آموزش نکته به نکته کامپیوتر	
موضوع	کامپیوتر -- راهنمای آموزشی (متوسطه)	
موضوع	کامپیوتر -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (متوسطه)	
ردی‌بندی کنگره	LB ۲۲۵۳ / ک ۱۳۸۸	
ردی‌بندی دیوبی	۳۷۸/۱۶۶۴	
شماره کتابشناسی ملی	۱۸۳۴۳۷۰	

آموزش نکته به نکته دروس کنکور کامپیوتر

نویسنده: مهندس علی یگانه

ناشر: انتشارات اندیشه عصر فارابی

ویراستار: علیرضا ابراهیمیان - شیوا اکبری

صفحه آرایی: فاطمه مرادی

حروفچینی: محبوبه شریفی

چاپ و صحافی: فتوحی

نوبت چاپ: هشتم - پاییز ۱۳۹۹

شماره‌گان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

www.4khooneh.org پایگاه اینترنتی:

«کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است و هرگونه نسخه‌برداری پیگرد قانونی دارد»

تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۲۶۲۰۰۰ - ۰۹۱۲۷۷۹۶ - ۰۹۱۲۸۱۷۱ - ۰۹۱۲۸۱۷۱ - ۰۹۱۲۸۱۷۱ - ۰۹۱۲۸۱۷۱

جهت دریافت کتاب در تهران از طریق پیک و در شهرستان‌ها از طریق پست با

شماره تلفن: ۰۹۱۲۶۲۰۰۰ - ۰۹۱۲۷۷۹۶ - ۰۹۱۲۸۱۷۱ - ۰۹۱۲۸۱۷۱ - ۰۹۱۲۸۱۷۱ - ۰۹۱۲۸۱۷۱

ISBN 978 - 600 - 5340-08-2

شابک: ۰۹۱۲ - ۰۸ - ۰۹۱۲ - ۰۹۱۲ - ۰۹۱۲ - ۰۹۱۲

به نام یزدان پاک

رشد روز افزون کامپیوتر و اهمیت آن در تمامی جنبه‌های زندگی باعث شده تمامی افراد به نوعی با این پدیده ارتباط داشته باشند. در کشور ما نیز اهمیت آن بر کسی پوشیده نیست، به طوریکه اغلب دانش‌پژوهان هنرستان و کاردانش تمایل به فراغیری این دانش و شرکت در آزمونهای دانشگاهی این رشته را دارند که باعث می‌شود رقابت شدیدی بین داوطلبان به وجود آید. با توجه به اینکه زمان، عامل مهمی در این فرایند می‌باشد و جم مطالب درسی نیز بسیار بالاست، دانش آموزانی که سریع‌تر به مطالب مهمتر و کاملتر در این زمینه دسترسی داشته باشند موفق‌ترند. در کتاب حاضر سعی شده تا حد امکان مطالب مهم و نکات کنکوری در یک مجموعه تهیه شود تا دانش‌پژوهان برای دسترسی به منابع کنکور به چندین کتاب رجوع نکنند و تمامی نیازهای خود را یکجا و در این کتاب به دست آورند. از مزایای این مجموعه حذف مطالب تکراری و تاکید بر نکات کنکوری می‌باشد که باعث شده این کتاب نسبت به کتابهای دیگر متمایز باشد.

دانش‌پژوهان می‌بایست فصل به فصل مطالب را از این کتاب مطالعه و سپس به سراغ تست‌های مربوطه بروند که در این راستا نیز در کتاب **كنکور کامپیوتر**، تست‌های کنکور سال‌های گذشته به صورت طبقه‌بندی شده با پاسخ تشریحی وجود دارد که شما را با انواع تست‌های احتمالی آشنا می‌سازد. گفتنی است دروس تخصصی دارای ضریب ۱۵ می‌باشد که در بین تمام منابع کنکور بالاترین درجه اهمیت را دارا می‌باشد. این دروس شامل مبانی، سفت‌افزار، بانک اطلاعاتی، سیستم عامل، برنامه‌سازی و شبکه می‌باشد. در جدول زیر تعداد تست‌های قابل طرح در کنکور از هر درس مشخص شده است.

نام درس	تعداد (تست)
۱- مبانی رایانه	۵
۲- سیستم عامل ۱ و ۲	۱۵
۳- برنامه‌سازی ۱ و ۲ و ۳	۱۵
۴- سفت افزار	۱۰
۵- شبکه‌های رایانه‌ای	۱۰
۶- بانک اطلاعاتی	۱۰
۷- ریاضی ۳	۱۰

در پایان از تمامی کسانی که در گردآوری، تالیف و ویرایش اینجا نمودند کمال تشکر را درمی‌دانم.

چند توصیه‌هه!!

- ✓ اگر شما قبولی در کنکور را حفظ کردن چند کتاب و یا روپرتو بودن با رقبای معمولی می‌دانید، سخت اشتباه می‌کنید؛ توصیه می‌کنیم امتحان نکنید!
- ✓ هیچگاه کار امروز را به فردا موکول نکنید. اکنون که تصمیم خود را گرفته‌اید کار را به تاخیر نیاندازید. اگر شما جزو افرادی هستید که گرفتن رژیم غذایی را به روز اول هفته، روز اول ماه یا سال موکول می‌کنند مراقب باشید!

✓ از مطالعه خود لذت ببرید. اگر قرار باشد درس خواندن برای شما جایگزینی مناسب برای شکنجه روحی باشد، بهتر است در تصمیم خود برای ادامه تحصیل تجدید نظر کنید.

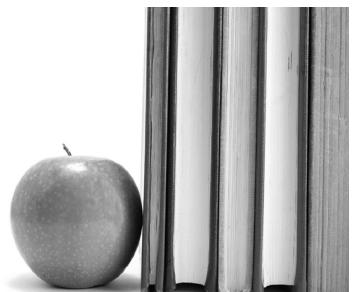

- ✓ برای موققیت، (پشتکار) اصل ضروری است، به ضریب هوشی خود بسته نکنید، اصلاً کافی نیست.
- ✓ از دوران دبستان به ما آموخته‌اند که "اگر می‌خواهی نتیجه خوب بگیری، برای نمره بیست تلاش کن". آزمون از نوع کنکور هم از این قاعده مستثناء نیست، باید رتبه‌های نخست را هدف قرار دهید.

- ✓ آیا شما جزو افرادی هستید که تا یک فصل کتاب را همانند یک استاد ندانند به فصل دیگر نمی‌روند. خیلی مراقب باشید؛ حجم مطلب زیاد و زمان محدود است. آیا تا به حال فکر کرده‌اید که اگر قرار باشد نقاش ساختمانی فقط اولین اتاق را بسیار خوب رنگ‌آمیزی کند به سختی از آن اتاق خارج خواهد شد.
- ✓ حتماً وقتی را برای دوره کردن مطالب در نظر بگیرید. بسیاری از دروس اگر برای مدت کوتاهی مرور نشوند، به هنگام برخورد با آنها ممکن است تصور کنید که آن مطلب را برای بار اول می‌بینید.

- ✓ با تمرین تست زدن، زمان تقریبی مورد نیاز هر درس را تجربه کنید و در جلسه آزمون برنامه ریزی شده وارد شوید.

- ✓ تجربه نشان داده است که اکثر قبول شدگان در یک یا دو درس نسبت به بقیه دروس قویتر بوده‌اند. این توانایی در جلسه آزمون به شما آرامش و قوت قلب می‌دهد. اگر سوالات درس محبوب شما سخت است نگران نشوید، شما باز هم بهتر از بقیه هستید.

- ✓ سعی کنید در همه دروس توانایی پاسخ به سوالات را داشته باشید. نمره صفر در یک درس می‌تواند شما را از دور خارج کند.
- ✓ برای دروسی که خیلی ضعیف هستید یا تجربه آموزشی ندارید، برنامه‌ریزی خاص کنید.
- ✓ در جلسه آزمون در هنگام پاسخ به سوالات وسوس به خرج ندهید. قرار نیست که نمرات شما در درس‌ها بالای ۸۰ درصد باشد.

- ✓ در جلسه آزمون راه حل‌های تمرین نشده را امتحان نکنید.
- ✓ انرژی خود را تا لحظات آخر و هنگام آزمون حفظ کنید. رسیدن پیش از موقع به حداکثر آمادگی می‌تواند در ادامه مستهلک کننده باشد.

فهرست مطالب

بخش اول - سیستم عامل (۱)

۷	فصل اول : آشنایی با رایانه.....
۸	فصل دوم : شروع کار با ویندوز ۷ .....
۱۱	فصل سوم : مدیریت پروندها و پوشیدها .....
۲۰	فصل چهارم : سازماندهی محیط کار .....
۲۲	فصل پنجم : سفارشی کردن محیط کار .....
۲۶	فصل ششم : ابزارهای سیستمی .....
۲۷	فصل هفتم : وظایفهای سیستم عامل، اعلان دستور
۳۲	فصل هشتم : اینترنت .....
۳۳	فصل نهم : ویروس و برنامه های ضد ویروس .....

بخش دوم - سیستم عامل (۲)

۳۸	فصل اول : مدیریت حسابهای کاربری و محیط امنیتی سیستم عامل ویندوز ۷ .....
۳۹	فصل دوم : نگهداری از سیستم عامل ویندوز ۷ .....
۴۳	فصل سوم : نظارت بر عملکرد رایانه .....
۴۶	فصل چهارم : معرفی سیستم عامل لینوکس و نصب آن .....
۴۷	فصل پنجم : کار با محیط و برنامه های لینوکس دیابان .....
۵۱	فصل ششم : پیکربندی و تنظیمات لینوکس دیابان .....
۵۴	فصل هفتم : مفاهیم پایه‌ی سیستم عامل .....

بخش سوم - مبانی رایانه

۵۸	فصل اول : کلیات و مفاهیم اولیه .....
۶۰	فصل دوم : سیستم‌های نمایش اعداد و کدگذاری داده‌ها .....
۶۸	فصل سوم : حافظه‌ها .....
۷۲	فصل چهارم : دستگاه‌های ورودی و خروجی .....
۷۴	فصل پنجم : نرم افزار .....
۷۵	فصل ششم : فناوری اطلاعات .....
۷۹	فصل هفتم : حل مسئله .....

بخش چهارم - سخت افزار

۸۸	فصل اول : یادآوری و بیان اصول و مبانی رایانه .....
۹۰	فصل دوم : برد اصلی رایانه .....
۹۸	فصل سوم : پردازنده‌ها .....
۱۰۵	فصل چهارم : حافظه‌های اصلی و جانی .....
۱۱۵	فصل پنجم : آداپتورهای ورودی / خروجی .....
۱۲۰	فصل ششم : دستگاه‌های ورودی / خروجی .....
۱۲۴	فصل هفتم : کیس (کازه) و منبع تغذیه .....
۱۲۶	فصل هشتم : تعیین پیکربندی، نصب و راهاندازی رایانه .....

بخش پنجم - شبکه‌های رایانه‌ای

۱۲۹	بخش اول: مفاهیم شبکه .....
۱۳۳	فصل اول : آشنایی با مفاهیم شبکه و اجزای آن .....
۱۳۵	فصل دوم : سیستم‌های انتقال اطلاعات .....
۱۴۰	فصل سوم : پیکربندی شبکه و روش‌های دسترسی به خط انتقال .....
۱۴۷	فصل چهارم : محیط‌های انتقال و اجزای آن .....
۱۴۹	فصل پنجم : مدل مرجع OSI .....
۱۵۷	فصل ششم : آشنایی با پروتکل TCP/IP و سرویس‌های آن .....

بخش دوم: سیستم عامل ویندوز ۲۰۰۸ سرور

۱۵۹	فصل هشتم : سیستم عامل‌های شبکه‌ای .....
۱۶۱	فصل نهم : سرویس‌های پرونده در ویندوز 2008 .....
۱۶۲	فصل دهم : بیاندهسازی و مدیریت چاپ در شبکه .....
۱۶۴	فصل یازدهم: مدیریت کاربران و رایانه‌ها .....
۱۶۴	فصل دوازدهم: نصب و راهاندازی Active Directory .....
۱۶۸	فصل سیزدهم: نصب و راهاندازی DNS و روش‌های تبدیل اسم به IP .....

بخش ششم - بانک اطلاعاتی

۱۷۶	فصل اول : مفاهیم بانک اطلاعاتی .....
۱۸۱	فصل دوم : مقدمات بانک اطلاعاتی Access 2007 .....
۱۸۲	فصل سوم : ایجاد و کار با جدول‌ها .....
۱۸۵	فصل چهارم : ایجاد و کار با فرم‌ها .....
۱۸۶	فصل پنجم : ایجاد و کار پرس و جوها .....
۱۹۷	فصل ششم : ایجاد و کار با گزارش‌ها .....
۱۹۸	فصل هفتم : نرم‌افزاری .....
۲۰۳	فصل هشتم : مطالعه موردی .....

بخش هفتم - ریاضی ۳

۲۱۳	بخش اول: یادآوری و تکمیل ویژگی‌هایتابع .....
۲۱۵	فصل اول : محور اعداد .....
۲۱۹	فصل دوم : بازه .....
۲۲۴	فصل سوم : تابع و مفاهیم آن .....
۲۲۷	فصل چهارم : دامنه تابع‌های حقیقی .....
۲۲۹	فصل پنجم : عملیات روی تابع‌ها .....
۲۳۴	فصل ششم : ترکیب دو تابع .....
۲۳۸	بخش دوم: حد و پیوستگی .....
۲۴۰	فصل اول : حد .....
۲۴۷	فصل دوم : پیوستگی .....
۲۵۰	فصل سوم : تعمیم حد .....
۲۵۶	بخش سوم: مشتق و کاربردهای آن .....
۲۶۰	فصل اول : مشتق .....
۲۶۰	فصل دوم : کاربرد مشتق ۱ .....
۲۶۰	فصل سوم : کاربرد مشتق ۲ .....
۲۶۰	فصل چهارم : کاربرد مشتق ۳ .....

بخش هشتم - برنامه‌سازی ۱

۲۶۴	فصل اول : آشنایی با مفاهیم پایه‌ای پردازش داده‌ها .....
۲۶۵	فصل دوم : آشنایی با زبان سی‌شارپ .....
۲۷۳	فصل سوم : آشنایی با ویژوال استودیو .....
۲۷۵	فصل چهارم : آشنایی با انواع داده‌ها و متغیرها .....
۲۸۴	فصل پنجم : عبارت‌های محاسباتی .....
۲۹۳	فصل ششم : دستورهای شرطی .....
۳۰۲	فصل هفتم : دستورات تکرار (حلقه) .....

بخش نهم - برنامه‌سازی ۲

۳۱۱	فصل اول : یادآوری و تکمیل مطالب .....
۳۱۵	فصل دوم : آرایه .....
۳۲۳	فصل سوم : داده شمارشی، کلاس و مت .....
۳۲۶	فصل چهارم : کار با متنهای و کلاس‌های آماده .....
۳۳۴	فصل پنجم : ایجاد برنامه‌های ویندوزی با استفاده از ویژوال استودیو .....
۳۳۶	فصل ششم : ایجاد برنامه‌های ویندوزی با واکنش‌های نسبت به رویدادها .....

بخش دهم - برنامه‌سازی ۳

۳۴۱	فصل اول : آشنایی با چند کنترل جدید .....
۳۴۵	فصل دوم : رویدادهای ماوس و صفحه کلید .....
۳۴۹	فصل سوم : منو .....
۳۵۱	فصل چهارم : شیء و کلاس .....
۳۵۵	فصل پنجم : فایل .....
۳۵۷	فصل ششم : پایگاه داده .....

بخش اول

سیستم عامل (۱)

فصل اول

«آشنایی با رایانه»

○ سیستم رایانه‌ای

قسمت‌های تشکیل دهنده یک سیستم کامپیوتری عبارتند از:

(الف) **سخت‌افزار (Hardware)**: به کلیه اجزای فیزیکی که در کامپیوتر قابل لمس و مشاهده هستند سخت‌افزار گفته می‌شود.

(ب) **نرم‌افزار (Software)**: به مجموعه‌ای از برنامه‌ها و دستورالعمل‌هایی که به وسیله سخت‌افزار اجرا می‌شوند نرم‌افزار گفته می‌شود.

○ انواع نرم‌افزار

نرم‌افزارها را می‌توان به دو دسته زیر تقسیم کرد که عبارتند از:

(۱) **نرم‌افزارهای سیستمی**: به نرم‌افزارهایی می‌گویند که به طور مستقیم با سخت‌افزار ارتباط برقرار می‌کنند و یا برای تولید برنامه‌های دیگر مورد استفاده قرار می‌گیرند. مثل نرم‌افزارهای سیستم عامل کامپایلرهای.

(۲) **نرم‌افزارهای کاربردی**: نرم‌افزارهایی هستند که جهت برآورده کردن نیازهای خاص کاربران، از قبیل عملیات تایپ، محاسبه و غیره طراحی و پیاده‌سازی می‌شوند. مثل نرم‌افزارهای گرافیکی (Photo shop)، بازی‌ها، واژه‌پردازها (Ms word) و ... سیستم‌عامل یکی از مهمترین نرم‌افزارهای سیستمی محسوب می‌شود که به محض شروع به کار کامپیوتر، اجرا می‌شود.

یک سیستم‌عامل مجموعه‌ای از برنامه‌های است که برای مدیریت و کنترل کامپیوتر مورد استفاده قرار می‌گیرد و رابط بین کاربر و سخت‌افزار می‌باشد. در واقع دستورهای کاربر برای اجرا در کامپیوتر، به سیستم‌عامل اعلام و نتایج حاصل از اجرای دستورها به وسیله سیستم‌عامل به اطلاع کاربر می‌رسد.

(سراسری ۹۱)

 تمامی موارد زیر در سیستم‌عامل درست است، به جز:

(۱) یکی از مهمترین نرم‌افزارهای سیستمی است.

(۲) به عنوان رابط بین کاربر و سخت‌افزار عمل می‌کند.

(۳) برنامه‌ای است، که وظیفه ایجاد ارتباط بین کاربر و سخت‌افزار را به عهده دارد.

(۴) مجموعه‌ای از برنامه‌های کاربردی است، که برای مدیریت و کنترل عملیات رایانه مورد استفاده قرار می‌گیرد.

 پاسخ: گزینه «۴» صحیح است.

○ راهاندازی رایانه با ویندوز ۷

جهت راهاندازی کامپیوتر، دکمه اصلی روشن کاربر که در جلوی Case قرار دارد را فشار می‌دهیم که بدین ترتیب چراغ سبز روی کامپیوتر روشن می‌شود که در این حالت برنامه‌های از پیش تعیینه شدهای که در بایوس ذخیره شده‌اند شروع به بروزی اجزای سخت‌افزاری سیستم کرده و پیغام‌هایی روی صفحه نمایش ظاهر می‌شود که در صورت نبود مشکل در سیستم، فایل‌های سیستم‌عامل از روی دیسک سخت راهانداز به حافظه اصلی بارگذاری می‌شود (این کار به وسیله برنامه‌ای به نام Loader [انجام می‌شود] و در صورت موفقیت آمیز بودن این فرآیند کامپیوتر راهاندازی شده است. در صورتی که دکمه اصلی روشن کاربر کامپیوتر موجود در جلوی Case را فشار دادید و چیزی را در صفحه نمایش مشاهده نکردید، کابل‌های اتصال صفحه نمایش (مانیتور) را بازیابی کنید).

تعريف فایل: مجموعه‌ای از داده‌های مربوط به یک موضوع مشخص که با یک نام بر روی حافظه جانبی ذخیره می‌شوند را فایل گویند که می‌تواند ماهیتی متنی، صوتی، تصویری، فیلم و ... داشته باشد. ماهیت هر فایل توسط پسوند آن تعیین می‌شود که با علامت نقطه از نام فایل جدا می‌شود.

نکته : هر عمل ذخیره‌سازی روی حافظه جانبی فقط تهمت یک فایل می‌تواند انجام شود.

Log On (ورود به ویندوز ۷): مجموعه عملیاتی است که برای معرفی کاربر به سیستم توسط ویندوز ۷ انجام می‌شود Log On می‌گویند. ویندوز ۷ به شکلی است که می‌تواند مورد استفاده چندین کاربر به صورت غیر همزمان قرار گیرد. در هنگام نصب، ویندوز ۷ پیشنهاد می‌کند که برای هر کاربر، یک حساب کاربری (User Account) بوجود آید که این حساب کاربری شامل یک نام کاربر (User Name) و کلمه ورود (Password) است. با دریافت نام کاربر و کلمه ورود و بررسی اعتبار آن امکان ورود به محیط سیستم‌عامل و دسترسی به منابع کامپیوتری به وجود می‌آید که با شروع ویندوز ۷ به صورت پیش‌فرض، صفحه خوش آمدگویی (Welcome Screen) نمایش داده می‌شود. در صورتی که فقط یک کاربر تعریف شده باشد و گذر واژه‌ای برای آن تعیین نشده باشد، ویندوز ۷ بدون ظاهر شدن کادر محاوره‌ای Log On راهاندازی خواهد شد. در صورتی که بر روی کامپیوتر، سیستم‌عامل دیگری به غیر از ویندوز ۷ وجود داشته باشد، پس از روشن کاردن کامپیوتر و قبل از راهاندازی یکی از دو سیستم‌عامل

فوق، صفحه‌ای نمایان می‌شود که از شما می‌خواهد با استفاده از کلیدهای $\uparrow$ و $\downarrow$ ، سیستم‌عامل مورد نظر خود را انتخاب کنید. زمانی که فقط اطلاعات یک حساب کاربری را در اختیار دارید یا برای ورود به ویندوز ۷، گذر واژه‌ای تنظیم نکرده‌اید، قادرید وارد محیط ویندوز شوید. به صفحه اصلی محیط ویندوز ۷ صفحه رومیزی (Desktop) گفته می‌شود. در بخش پائین صفحه دسک تاپ نواری وجود دارد که به آن نوار وظیفه (Task bar) گویند و همچین روى دسک تاپ تعدادی تصویر کوچک وجود دارد که به آن آیکن (Icon) می‌گویند. که هر آیکن معمولاً دارای یک عنوان است و به راحتی می‌توان تعداد آن‌ها را اضافه یا کم کرد.

○ آشنایی با آرگونومی

آرگونومی به معنای تطبیق دادن ابزار و محیط کار با اندام فرد به نحوی که مطلوب‌ترین و سالم‌ترین شیوه برای انجام کار فراهم شود، می‌باشد. آرگونومی باید در طراحی دستگاه‌ها و محیط قرارگیری اجزای مختلف کامپیوتر رعایت شود تا از بروز اثرات سوء ناشی از کار طولانی مدت بر بدن انسان جلوگیری شود. به عنوان مثال: ارتفاع میز کار - فاصله صفحه نمایش تا چشم، وضعیت صندلی و ..... از مباحثی هستند که در آرگونومی مورد توجه قرار می‌گیرند.

در هنگام کار با کامپیوتر رعایت نکته‌های زیر توصیه می‌شود که عبارتند از:
 ۱) با توجه به این که اغلب کاربران در محیط‌های سربسته و فضاهای کوچک کار می‌کنند از این رو بهتر است این دو کار برای این محیط‌ها انجام شود که عبارتند از:

- (الف) مجهر کردن محیط کار به سیستم تهویه مطبوع و برخورداری از نور کافی
- (ب) به منظور جلوگیری از ایجاد الکتریسیته ساکن، کفپوش اتاق از جنسی پلاستیک یا چوب باشد.
- (۲) صفحه نمایش باید در محلی مناسب، طوری قرار بگیرد که بدن کاملاً راست و ستون فقرات نیز به طور مستقیم قرار گرفته باشد و همچین محدوده‌ی دید چشم و صفحه نمایش در یک راستای مستقیم قرار بگیرد.
- (۳) بر خواستن‌های متناوب از پشت میز.
- (۴) قابلیت تغییر و تنظیم زاویه پشتی صندلی، همچنین تغییر ارتفاع صندلی نسبت به قد افراد
- (۵) قرار گرفتن پاها با زاویه‌ای ۹۰ درجه نسبت به بدن
- (۶) تنظیم فاصله چشم تا صفحه نمایش بین ۵۰ تا ۷۰ سانتی‌متر
- (۷) استفاده از میز و صندلی قابل تنظیم و جنس مناسب (ارتفاع کف صندلی از زمین بین ۴۰ تا ۶۰ سانتی‌متر (متناسب با قد کاربر) و ارتفاع میز کار از زمین حدود ۷۰ سانتی‌متر)

 فاصله‌ی چشم کاربر تا صفحه نمایش (ماتیتور) چند سانتی‌متر باشد تا از خستگی چشم جلوگیری کند؟ (سازمانی ۸۶)
 ۱) ۱۰ تا ۳۰ ۲) ۲۰ تا ۴۰ ۳) ۴۰ تا ۵۰ ۴) ۵۰ تا ۷۰

 پاسخ: گزینه «۴» صحیح است.

فصل دوم

«شروع کار با ویندوز ۷»

○ کار با منوی شروع

از آن جایی که یکی از قسمت‌های تشکیل دهنده محیط اصلی ویندوز ۷ منوی شروع (Start) می‌باشد برای فعال کردن آن باید روی Start کلیک کرد که در این حالت می‌توان گزینه‌های این منو را مشاهده کرد با استفاده از این گزینه‌ها می‌توان امکان دسترسی آسان به برنامه‌ها را فراهم آورد. برای دسترسی به منوی شروع (Start) می‌توان از کلید Windows که بر روی صفحه کلیدها وجود دارد استفاده کرد یا بازدن کلیدهای Ctrl + Esc آن را مشاهده نمود.

انواع کارهایی که می‌توان به وسیله منوی Start انجام داد عبارتند از:
 اجرای برنامه‌ها - بررسی فضای موجود روی دیسک - مدیریت فایل - خاموش کردن کامپیوتر به روش امن

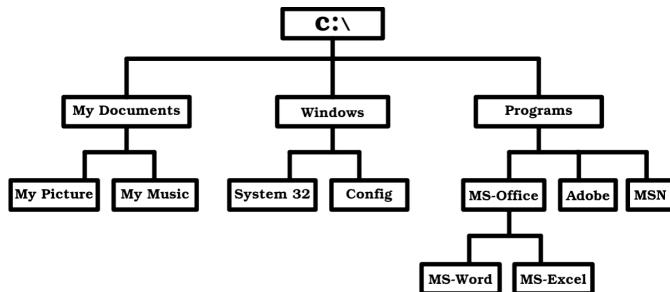
○ مفهوم درایو و پوشش

به هر یک از بخش‌های تقسیم‌بندی شده مستقل روی دیسک سخت، یک درایو (رانه) می‌گویند.

نکته : درایوی که فایل‌های راهانداز سیستم‌عامل روی آن قرار دارد را درایو راهانداز می‌گویند.

○ پرونده و پوشه

مجموعه اطلاعاتی که با یک نام روی حافظه جانبی ذخیره می‌شوند فایل (پرونده) گویند. یک فایل دارای انواع مختلف می‌باشد. مثل فایل‌های صوتی، تصویری و ... پوشه (Folder) یا فهرست (Directory) محلی است حاوی تعدادی فایل و یا حتی زیرپوشه که جهت مدیریت ساده فایل‌های روی درایوها استفاده می‌شود. پوشه‌ها و زیرپوشه‌های موجود در یک درایو می‌توانند یک ساختار درختی را به وجود آورند.

سازماندهی نامه‌ها در دبیرخانه

- (۱) اتاق نگهداری استاد و نامه
- (۲) کمدهای آرشیو
- (۳) کشوها کمد (طبقات)
- (۴) سند (نامه)

سازماندهی کالاها در فروشگاه

- (۱) کل فضای فروشگاه
- (۲) ردیفبندی قفسه‌ها
- (۳) قفسه‌بندی
- (۴) کالا

سازماندهی اطلاعات در کامپیوتر

- (۱) کل فضای دیسک سخت (حافظه جانبی)
- (۲) درایو
- (۳) پوشه
- (۴) فایل

در صورتی که ابتدا درایو C و سپس پوشه MS – Office – Excel را از شاخه بخواهیم مورد دسترسی قرار دهیم باید آن‌ها را با علامت \ به شکل زیر از یکدیگر تفکیک کرد. یعنی آدرس‌دهی با علامت Back Slash امکان‌پذیر می‌شود.

C:\Pr ograms\MS – Office\MS – Excel

○ گزینه‌های پیش فرض منوی Start

پنجره‌ای که محتویات پوشه Desktop\User مربوط به کاربر جاری را نمایش می‌دهد.	User
به هر نوع سند شخصی، Documents گفته می‌شود. این سندهای شخصی می‌توانند متنی، تصویری، صوتی و ... باشند. کلیک روی این گزینه سبب نمایش محتویات پوشه Desktop\Libraies\Documents می‌شود.	Documents
پنجره‌ای که محتویات پوشه Desktop\Libraries\Pictures را نمایش می‌دهد. این پنجره معمولاً محل نگهداری پروندهای تصویرهای شخصی است.	Pictures
پنجره‌ای که محتویات پوشه Desktop\Libraries\Music را نمایش می‌دهد.	Music
پنجره‌ای که درایوهای حافظه جانبی (C: , D: , E: , ...) را برای مشاهده و مدیریت محتویات باز می‌کند.	Computer
پنجره Control Panel را برای مشاهده و تغییر پیکربندی ویندوز ۷ باز می‌کند.	Control Panel
لیستی از دستگاه‌های جانبی، چاپگرهای نمایش می‌دهد و امکان نصب انواع جدید را فراهم می‌کند.	Devices and Printers
برنامه‌های پیش فرضی وجود دارند که ویندوز از آن‌ها برای انجام کارهای معمول استفاده می‌کند. با پنجره حاصل از انتخاب این گزینه، می‌توانید این برنامه‌ها را مشاهده یا تغییر دهید.	Default Programs
این گزینه سبب فعال شدن پنجره راهنمای ویندوز ۷ می‌شود. با تایپ یک پرسش یا کلیک روی گزینه‌های این پنجره، می‌توان از راهنمایی‌های ویندوز استفاده کرد.	Help and Support
کادر جستجو: از این بخش برای جستجوی پرونده‌ها، پوشه‌ها و برنامه‌ها استفاده می‌شود. در این کادر حتی می‌توان به جستجوی افراد و رایانه‌ها در شبکه پرداخت.	Search
با کلیک روی این گزینه، می‌توان لیستی از برنامه‌های نصب شده در رایانه را مشاهده کرد. اغلب این برنامه‌ها در پوشه Program Files قرار دارند.	All Programs

○ مدیریت پنجره‌ها در ویندوز ۷

با اجرا شدن هر برنامه، در واقع پنجره‌ای در محیط ویندوز فعال می‌شود و همهٔ پنجره‌ها در ویندوز ۷ دارای ساختاری مشابه می‌باشند. پنجره کاوشگر ویندوز (Windows Explorer) قادر است امکان مدیریت محتویات کامپیوتر را فراهم نماید. از بالاترین قسمت‌های تشکیل دهندهٔ هر پنجره در ویندوز می‌توان نوار عنوان را که گویای مشخصات پنجره است را نام برد که در سمت راست هر نوار عنوان سه دکمهٔ زیر وجود دارد که عبارتند از:

(۱) دکمه **Close** : جهت بستن یک پنجره به کار می‌رود که این کار را می‌توان با زدن همزمان کلیدهای Alt + F4 نیز انجام داد.

(۲) دکمه **Maximize** : با کلیک روی این دکمه می‌توان پنجره را به بزرگترین حالت ممکن بر روی صفحه رساند که در این حالت دکمه **Restore** تبدیل می‌شود و با کلیک روی این دکمه پنجره به اندازه قبلی خود بر می‌گردد.

(۳) دکمه **Minimize** : جهت به حداقل رساندن اندازه یک پنجره مورد استفاده قرار می‌گیرد که با این کار، برنامه مربوطه از حافظه خارج نمی‌شود بلکه از سطح Desktop ناپدید شده و به صورت یک برنامه در حال اجرا در نوار وظیفه قابل مشاهده می‌باشد.

○ اجرای هم‌زمان چند برنامه

از آنجایی که سیستم ویندوز ۷ یک سیستم‌عامل چند برنامه‌ای است یعنی می‌تواند چندین برنامه را به‌طور همزمان اجرا و در حافظه اصلی نگهداری کند. وقت کنید که پنجره فعال پنجره‌ای است که از بین برنامه‌های در حال اجرا، رنگ آیکن آن پنجره در نوار وظیفه تیره‌تر باشد. همچنین با کلیک بر روی پنجره دلخواه، می‌توان پنجره فعال را تغییر داد.

نکته : با استفاده از کلیدهای Alt + Tab می‌توان از بین پنجره‌های باز، پنجه فعال را به دلفوای انتخاب کرد.

○ تغییر اندازه پنجره (Resize)

جهت انجام این کار، ماوس را به آرامی روی لبه‌های پنجره فعال قرار می‌دهیم، وقتی اشاره‌گر ماوس به این لبه‌ها برسد شکل آن به صورت فلش‌های دو طرفه در می‌آید که می‌توان با پائین نگهداشتن دکمهٔ سمت چپ ماوس و جابه‌جا کردن آن اندازهٔ پنجره را به اندازهٔ دلخواه تغییر داد.

○ تغییر مکان پنجره (Move)

برای این کار اشاره‌گر ماوس را بر روی ناحیهٔ خالی از نوار عنوان پنجره فعال باید برد، سپس آن را به موقعیت مورد نظر کشیده و رها کرد (به عمل کشیدن و رها کردن درگ گفته می‌شود) در این حالت پنجره فعال به موقعیت جدید تغییر مکان داده است.

○ کادر محاوره‌ای (Dialog Box)

با کلیک کردن بر روی یک دکمه یا انتخاب یک گزینه، در بعضی از مواقع پنجره‌ای باز می‌شود که با پنجره‌های دیگر ویندوز تفاوت‌هایی دارند.

(۱) در کادرهای محاوره‌ای (در نوار عنوان پنجره)، بعضی از پنجره‌ها آیکن‌های و که به ترتیب Maximize و Minimize نام دارد وجود ندارد و تنها دارای آیکن و می‌باشد.

(۲) با فعال کردن یک پنجره، آیکن خاصی در نوار وظیفه ظاهر می‌شود ولی با فعال شدن یک کادر محاوره‌ای آیکن خاصی در نوار وظیفه ظاهر نمی‌شود.

(۳) پنجره‌ها معمولاً با اجرای یک برنامه ظاهر می‌شوند، در حالی که کادرهای محاوره‌ای جهت تنظیمات محیط‌های مختلفی که در ویندوز وجود دارند استفاده می‌شوند.

وظیفه (Task) : بخشی از یک برنامه اجرایی Task نام دارد مثل کادر محاوره‌ای به طوری که یک برنامه مستقل محسوب نمی‌شود.

کادرهای محاوره‌ای شامل کنترل‌های متعددی از قبیل دکمه‌های فرمان (Check Box) و دکمه‌های انتخابی (Command Buttons)، کادر انتخابی (Option Buttons) هستند. در شکل فوق، کادر به عنوان Command Buttons و گزینه به عنوان Option Buttons و گزینه به عنوان Check Box محسوب می‌شود.

(سراسری ۹۳)

﴿ گزینه صحیح، کدام است؟ ﴾

۱) پنجره‌ها شامل دکمه‌های فرمان، انتخابی و کادر علامت هستند.

۲) در کادر محاوره‌ای، امکان تغییر اندازه، کمینه و بیشینه کردن وجود دارد.

۳) کادر محاوره‌ای معمولاً با اجرای یک برنامه، ظاهر می‌شود.

۴) پنجره‌ها معمولاً با اجرای برنامه، ظاهر می‌شود.

﴿ پاسخ: گزینه «۴» صحیح است. ﴾

با اجرای هر برنامه یک پنجره برای آن باز می‌شود. در ضمن در قسمت نوار وظیفه نیز یک Tab برای هر برنامه در حال اجرا نمایش داده می‌شود.